

2025-2026
6.SINIF 1.TEMA
"Annem Yeryüzüydü
Babam Gökyüzü"
Etkinlik Köşesi

(Yunus YÜCEL)

www.yeninesilturkce.com
tarafından hazırlanmıştır.

1) Aşağıda bazı kısa hikayeler yer almaktadır. Bu hikayeleri aşağıdaki atasözleriyle eşleştirip altına yazınız.

Erken kalkan yol alır.
Ne ekersen onu biçersin
Ödünç yiyen kesesinden yer.

İşleyen demir ısıldar.
Hazıra dağ dayanmaz
Lafla peynir gemisi yürümez

Arkadaş grubu, yaz tatilinde birlikte bir oyun yapmayı planladı. Saatlerce konuştular, fikirler ürettiler. Fakat kimse işe başlamayınca aylar geçti, ortada tek bir oyun bile olmadı.

Metne Uygun Atasözü:

Mert, kantinde sürekli arkadaşlarına borç para veriyordu. Günler geçti, kimse geri ödemedi. Sonunda kendi harçlığı yetmez oldu, istediği şeyleri alamadı.

Metne Uygun Atasözü:

Hasan, bahçesine domates ve salatalık ekmişti. Yaz gelince dallar kırmızı ve yeşil meyvelerle doldu. Yan tarladaki Mehmet ise hiç uğraşmamıştı; hasat zamanı elinde boş sepetle kaldı.

Metne Uygun Atasözü:

Ayşe, her gün düzenli olarak piyano çalışıyordu. Arkadaşları oyun oynarken o saatlerini tuşlara ayırdı. Zamanla parmakları hızlandı, melodiler daha berrak çalmaya başladı. Onun emeği, seslere parladı.

Metne Uygun Atasözü:

Sabah daha güneş doğmadan yola çıkan Ali, köy pazarına ilk varan oldu. Tezgâhını kurdu, en güzel yerleri seçti. Diğerleri henüz yoldayken o çoktan satış yapmaya başlamıştı.

Metne Uygun Atasözü:

Köyde yaşayan Kemal, biriktirdiği buğdayı hiç çalışmadan yemeye alışmıştı. Bahar geldiğinde tarlaya bile çıkmadı, sadece depodaki buğdaydan ekmek yaptı. Başlarda her şey iyi gitti ama yaz sonuna doğru depodaki buğday bitti.

Metne Uygun Atasözü:

Köyün harman yerinde akşam serinliği çökerken yaşlı dede çocukları yanına topladı. Onlara, hayatın en değerli hazinesinin güçlü bir bellek ve doğru kararlar olduğunu anlattı. Bir mesele olduğunda istişare etmenin önemini vurguladı. O sırada evlerin bacalarından süzülen loş bir kandil ışığı gecenin karanlığını aydınlatıyordu. Dede, "Gerçek bilgelik, karanlıkta bile ışığı görebilmektir. Her insanın gözlerinin önünde geniş bir ufuk vardır; yeter ki ona bakmayı bilsin," dedi.

2) Yukarıdaki metinde kullanılan bazı kelime ve söz öbeklerinin anlamları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bunları metinden bularak istenilen yere yazınız.

Kelime veya deyimnin anlamı	Kelime veya söz öbeği
İnsan zihninin bilgileri saklama, hatırlama ve yeniden kullanma gücü.	
Küçük bir yağ lambasının veya kandilin yaydığı ışık. (Söz Öbeği)	
Tahılların kurutulup dövüldüğü, ürünlerin toplandığı geniş yer. (Söz Öbeği)	
Bir konuda başkalarının düşüncesini almak, danışma	
Derin bilgi, doğruyu yanlıştan ayırt etme ve akılcıca davranma yeteneği.	
Gökyüzüyle yerin birleşiyor gibi görüldüğü çizgi; mecaz olarak geleceğe bakış, hedefler.	

"-de" ikini iki görevi vardır. Biri bulunma hal ekidir. "Nerede" sorusuna da cevap verir. Bitişik yazılır. "-de,-da,-te,-ta" şeklinde yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulur. Diğer görev de bağlaç olan "-de" ekidir. Bu da her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır. Sadece "-de,-da" şeklinde yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmaz fakat cümlede anlam yönünde daralma olur.

3) Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerde kullanılan -de ekleri doğru kullanılmışsa "D" yanlış kullanılmışsa "Y" yazınız.

Sıra	Cümleler	Doğru-Yanlış
1	Ben de seninle gelmek istiyorum.	
2	Kitapları masanın üstüne koydum, defteri masanın üstün de.	
3	Bugün hava çok güzel, yarın da olacakmış.	
4	Sinemaya bizimle Mehmet te gelecekti.	
5	Benim kardeşim futbol oynar, abim de oynar.	
6	2025'de çok sert bir kış yaşayacağımız söyleniyor.	
7	Saat 13.00'da turnuvanın ilk maçı başlayacak.	
8	Sinemaya gittik, tiyatroya da gittik.	
9	Kitaplarımı kütüphane de unutmuşum.	
10	Hediye paketi güzelmiş, çikolata da güzelmiş.	

Virgölün Bazı Kullanım Görevleri

Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:
Örnek: Seni daha önce buralarda görmedim, dedi.

Örnekleri:
d

Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine konur:
– Bu akşam Datça'ya gidiyor musunuz, diye sordu.

Örnekleri:

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:
Sınıfa geldi, sırasına oturdu, uyumaya başladı.

Örnekleri:

Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:
Bugün okula Ecem, Mercan, Elif, Ahmet gelmemiş.

Örnekleri:

Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:
Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,
– Bu anahtar köşkü de açar, dedi. (Ömer Seyfettin)

Örnekleri:

4) Aşağıdaki cümlelerde kullanılan virgölü, yukarıdaki özelliklerine göre (örnekteki gibi) değerlendiriniz.

- a) Arabaya bindi, buradan uzaklaştı, kavga da bitti.
- b) – Size güvenmek istiyorum, dedi.
- c) Pazardan domates, biber, patlıcan aldım.

d)(örnek) Bu teklifini kabul edememem, diyordu.

- e) Hava aniden karardı, yağmur başladı, insanlar kaçıştı.
- f) Kitap okumayı, animasyon izlemeyi çok severim.
- g)– Asla bu işi yapamazsınız, diyordu.
- h)Proje ödevini alına bana,
– Ödevi ben yapayım, afişi sen hazırla, dedi.
- i) Yanıma gelerek,
"Yarın akşam sinemaya gidelim."
- k) Öğretmenimiz her sabah akşam olsa da yatsak, derdi.

Yangın çıktığında herkes panik içinde koşuştururken Ahmet serinkanlı davranarak hemen itfaiyeyi aradı.

5) Altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Duygularını kontrol edebilen, telaşlanmayan
- B) Kolayca sinirlenen, öfkeli
- C) Çabuk pes eden, kararsız
- D) Herkesi yönlendiren, lider

Şair, şiirindeki duyguları öyle güzel anlatmıştı ki sanki kelimeleri nakış gibi işlemişti.

6) Altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Duygularını gizlemek, saklamak
- B) Sözcükleri özenle ve ustalıkla kullanmak
- C) Yazıyı aceleyle tamamlamak
- D) Konuyu değiştirmek

7) "İşi ehline yaptır" ifadesinde yer alan "ehil" sözcüğünün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bu zor görevi ancak işinde uzman ve yetenekli kişiler yapabilir.
- B) O kadar yorgundu ki eve geldiğinde hemen uyudu.
- C) Misafirler için hazırlanan yemekler sofraya tam zamanında getirildi.
- D) Çocuklar oyun oynamaya çok hevesli ve heyecanlı görünüyordu.

8) "Aslan yattığı yerden belli olur" atasözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her işin bir zamanı vardır.
- B) Güçlü olan her zaman üstün gelir.
- C) Misafir, ağırlandığı yere göre değer verir.
- D) İnsan, temiz ve düzenli yaşadığı ortamla tanınır.

Mehmet, aldığı maaşa göre harcama yapmaya dikkat ederdi. Lüks şeylere özenmez, ihtiyacı olmayan hiçbir şeyi satın almazdı. Arkadaşları zaman zaman ondan daha pahalı eşyalar alsa da o kendi bütçesine uygun davranmayı tercih ederdi. Böylece ne borca giriyor ne de sıkıntıya düşüyordu. Ay sonunda elinde mutlaka bir miktar para kalıyor, bu sayede geleceğini de güvence altına alıyordu.

9) Yukarıdaki paragrafta hangi atasözü ilişkilendirilebilir?

- A) Sakınılan göze çöp batar
- B) Komşu komşunun külüne muhtaçtır
- C) Ayağını yorganına göre uzat
- D) Damlaya damlaya göl olur

Sokakta yürürken Ahmet'e yaşlı bir adam seslendi: "Ayağını denk al, her yer buz içinde kayıp düşebilirsin." Ahmet gülümseyerek yanından geçti ve kendi kendine düşündü: "Her yolcunun kendi işi var, yolcu yolunda gerek." Akşam olunca evine döndü, elindekilerle yetinmeye karar verdi ve bütün günün yorgunluğunu hissederek "idare et" dedi. Fakat odasına girince kitapları ve defterleri öyle bir dağıtmıştı ki her şeyi karıştırıp altını üstüne getirdi.

10) Yukarıdaki metinde kullanılan deyimlerden hangisi cümleye uygun değildir?

- A) Ayağını denk al
- B) Yolcu yolunda gerek
- C) İdare et
- D) Altını üstüne getirmek

Yansıma sözcük, doğadaki sesleri veya duyguları taklit eden kelimelerdir. Bu kelimeleri sıklıkla kullanırız. Sesin yazıya dönüşmüş hali de deniz.

11) Bu bilgilere bakarak aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

- A) Kuşlar sabah cıvıldaşarak uyanıyor.
- B) Kapı sertçe gümlledi ve açıldı.
- C) Rüzgâr hışır hışır yaprakları sallıyordu.
- D) Elindeki morartı bir türlü geçmiyordu.

siltur

“Kankalar” çocukların dünyasına neşeyle bir pencere açan, dostluğun gücünü ve birlikte yapılan maceraların unutulmazlığını anlatan harika bir kitap. Özellikle arkadaşlık temalı öykülerden hoşlanan ve heyecan dolu serüvenlere atılmak isteyen tüm çocuklar için kesinlikle okunması gereken bir eser. Bu altı kankanın maceraları, uzun süre akıllardan silinmeyecek!

Çok yakında tüm kitap satış noktalarında...

www.yeninesilturkce.com